

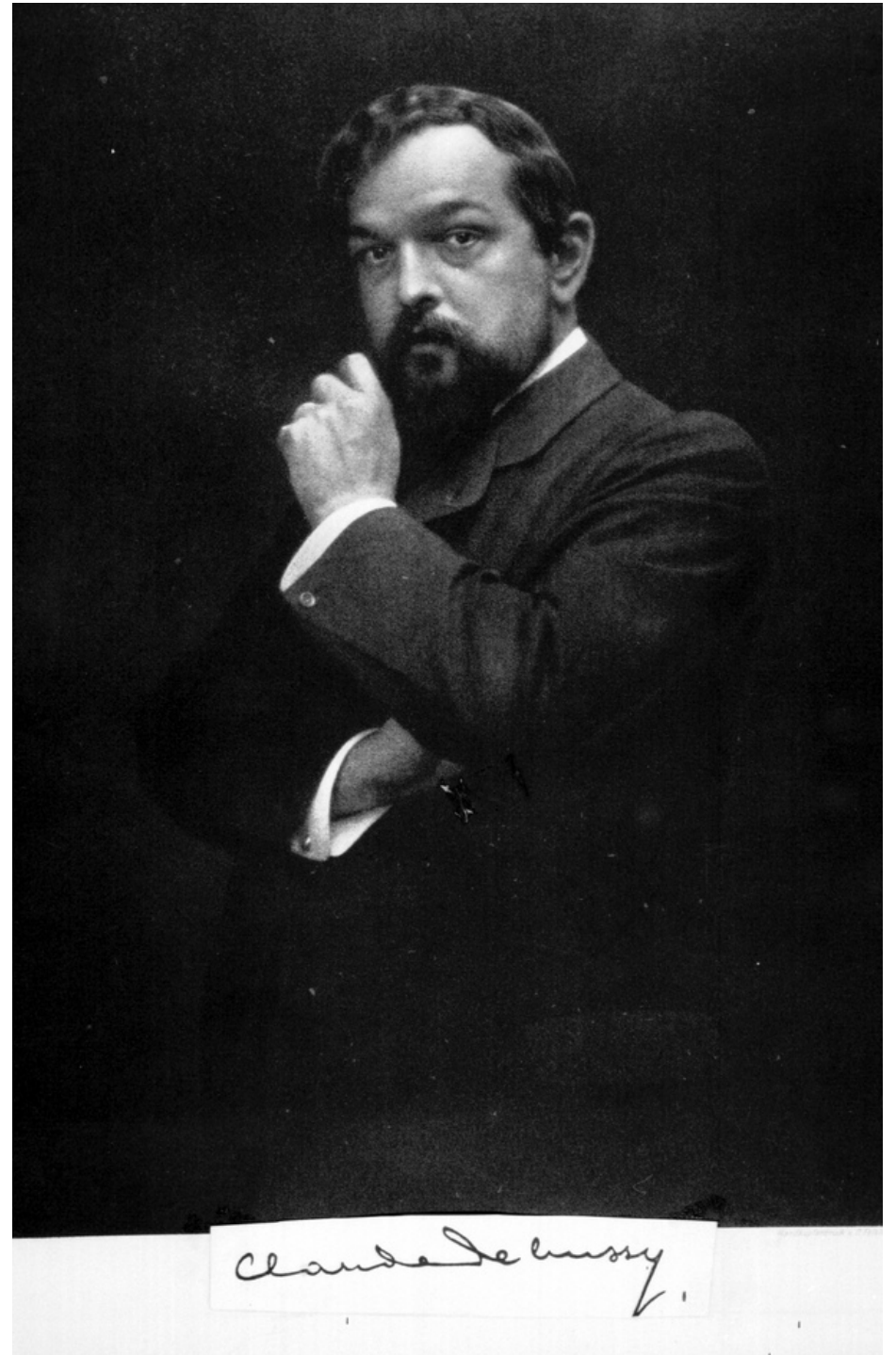
Debussy happening

zo 24 feb 2019

begin 11.30 uur | einde omstreeks 21.40 uur

een samenwerking van **deSingel**,
Antwerp Symphony Orchestra & Koninklijk
Conservatorium Antwerpen van de AP Hogeschool

Op drie locaties kunt u doorlopend iets drinken:
Blauwe foyer, Rode foyer en Grand café.

Op volgende locaties kunt u iets eten:
in de wandelgangen van 11.30 > 20 uur, cash te betalen
Groentensoep (warm-VEG) aan 3 euro per portie
Wrap met zalm (koud) aan 4 euro per portie
Quiche met courgette en tomaat (warm-veg) aan 5 euro per portie
Griekse sla (koud) aan 6 euro per portie
Chocolademousse (koud) aan 3 euro per portie
Muffin (koud) aan 3 euro per portie

Grand café deSingel open 9 > 24 uur
informatie en reserveren +32 (0)3 237 71 00 of online
www.grandcafedesingel.be drankjes / hapjes / snacks / uitgebreid tafelen

Gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via
www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling / concert /
tentoonstelling van uw keuze.

Concertvleugels Met bijzondere dank aan Ortwijn
Moreau voor het stemmen en het onderhoud van de
concertvleugels van deSingel
Moreau Pianoservice / Kapucinessenstraat 32 / 2000
Antwerpen / +32 (0)486 83 63 98
www.moreau-pianoservice.be

Debussy in Houligate, 1911

Claude Debussy (1862-1918)

11.30 uur

Kamerkoor Koninklijk Conservatorium Antwerpen

Jan Schweiger muzikale leiding

Selectie liederen zie p. 20

Antwerp Symphony Orchestra

Adrien Perruchon muzikale leiding

Selectie uit 'Préludes' (orkestratie Luc Brewaeys)

Uit Boek 1:

nr 2 Voiles

nr 5 Les collines 'd Anacapri

nr 6 Des pas sur le neige

nr 7 Ce qu'a vu le vent d'ouest

17'

Uit Boek 2:

nr 3 La puerta del vino

nr 4 Les fées sont d'exquises danseuses

nr 6 "Général Lavine" excentric

nr 12 Feux d'artifice

15'

ca. 12.30 uur | pauze

13.30 uur

Studenten Koninklijk Conservatorium Antwerpen

'Petite Suite' voor piano vierhandig

12'

En bateau

Cortège

Menuet

Ballet

'Première rhapsodie' voor klarinet en piano

8'

Rêveusement lent - Animé, scherzando

'En blanc et noir' voor twee piano's

15'

Avec emportement

Lent. Sombre

Scherzando

Sonate in D voor cello en piano

12'

Prologue

Sérénade

Finale

ca. 14.30 uur | pauze

15 uur

Jean-Efflam Bavouzet piano

'Préludes', Boek 2:

nr 1 Brouillards

nr 2 Feuilles mortes

nr 3 La puerta del vino

nr 4 Les fées sont d'exquises danseuses

nr 5 Bruyères

nr 6 "Général Lavine" excentric

nr 7 La terrasse des audiences du clair de lune

nr 8 Ondine

nr 9 Hommage à S. Pickwick Esq. P.P.M.P.C.

nr 10 Canope

nr 11 Les tierces alternées

nr 12 Feux d'artifice

ca. 16 uur | pauze

16.30 uur

Sophie Karthäuser sopraan & **Stéphane Degout** bariton

Alain Planès piano

Selectie liederen zie p. 23

ca. 17.30 uur | pauze

45'

18 uur

Oxalys

Prélude à l'après-midi d'un faune (arr. Benno Sachs)

10'

Syrinx voor fluit solo

3'

Sonate voor fluit, altviool en harp

17'

Pastorale (Lento, dolce rubato)

Interlude (Tempo di minuetto)

Final (Allegro moderato ma risoluto)

Six épigraphes antiques (arr. J.M. Morel)

17'

Pour invoquer Pan, dieu du vent d'été

Pour un tombeau sans nom

Pour que la nuit soit propice

Pour la danseuse aux crotales

Pour l'Egyptienne

Pour remercier la pluie au matin

ca. 18.50 uur | pauze

20.30 uur

Antwerp Symphony Orchestra

Adrien Perruchon muzikale leiding

Jean-Efflam Bavouzet piano

Suite 'Pelléas et Mélisande' (arr. Alain Altinoglu)

22'

'Fantaisie' voor piano en orkest

20'

La mer: trois esquisses symphoniques

22'

De l'aube à midi sur la mer

Jeux de vagues

Dialogue du vent et de la mer

Claude Debussy

Moeilijk, vaag, ongemakkelijk. Dat moet zowat het eerste en overheersende gevoel zijn geweest bij de muzikanten die voor het eerst de partituur van 'Prélude à l'après-midi d'un faune' op de pupiter kregen. Claude Debussy haalde de vaste grond van onder hun voeten door zowat elke geplogenheden van de symfonische compositie te ontwijken...

Hoewel dit werk als een kantelpunt in de muziekgeschiedenis beschouwd wordt, en door Pierre Boulez zelfs als het feitelijke begin van de 20ste eeuw werd aangeduid, is het niet zo dat Claude Debussy op een ochtend wakker werd met een visioen en besliste het muzikale landschap te hertekenen. Ook Debussy is het product van zijn omgeving, en die omgeving was bijzonder kleurrijk. Er was de muziek van Chopin, de poëzie van Mallarmé, het bruisende Parijs met de onvergetelijke wereldtentoonstellingen, de prestigieuze Prix de Rome en nog zoveel meer.

Sommige componisten kunnen ontsnappen aan het keurslijf van de geschiedschrijving die alles netjes in categorieën opdeelt. Andere componisten drukken een danige stempel op hun tijd dat ze een categorie op zichzelf worden. Hoewel we vandaag met gemak over muzikaal impressionisme spreken, hadden de geschiedenisboeken het even goed over Debussyisme kunnen hebben. Geen andere componist belichaamt de vroegtwintigste-eeuwse muzikale stijl die we benoemen als 'impressionisme' beter en vollediger dan Debussy zelf. In 1908 schreef Debussy: "Ik probeer 'iets anders te doen' - een soort realiteit die de dwazen 'impressionisme' noemen." Uit Debussy's biografie blijkt inderdaad dat hij zich als componist niet echt wilde schikken naar de gebruiken van zijn tijd. Hij was gefascineerd door alles behalve het klassieke of traditionele. Zijn muziek is dan ook origineel en rijk aan invloeden en inspiratiebronnen. Het etiket van het impressionisme past heel goed bij sommige werken, maar is ontoereikend voor een groot deel van zijn oeuvre.

Jeugdjaren en conservatorium

Toen op 22 augustus 1862 de kleine Achille-Claude het levenslicht zag, kon niemand vermoeden dat hij één van de

belangrijkste kunstenaars zou worden bij de overgang van de 19de naar de 20ste eeuw. Hij groeide op als oudste zoon in de porseleinwinkel van zijn ouders in Saint-Germain-en-Laye, een stadje 20 km ten westen van Parijs. Zijn vader, die zeven jaar bij de marine had gediend, droomde ervan dat zijn zoon zeevaarder zou worden. Het lot besliste er anders over, maar om de één of andere reden staan water en wind vaak centraal in de esthetiek van Debussy.

In 1870 moest het gezin Debussy hun woonst ontvluchten als gevolg van de Frans-Pruisische oorlog. Ze vonden onderdak bij Debussy's tante Clementine in Cannes, waar de jonge Claude zijn eerste pianolessen kreeg van de Italiaan Jean Cerutti. Cerutti had niet echt oog voor het talent van Claude Debussy, maar zijn lessen waren een belangrijke eerste stap. Terug in Parijs beslisten zijn ouders dat hij zijn pianostudies kon verderzetten bij Antoinette Mauté, die zichzelf graag Mademoiselle Mauté de Fleurville liet noemen. Deze kokette dame liep niet alleen hoog op met zichzelf, maar zag gelukkig ook in dat Debussy heel wat muzikaal talent in huis had. In latere getuigenissen zou Debussy haar regelmatig vermelden als een belangrijke figuur in zijn muzikale vorming, zowel tot pianist als tot componist. Op haar aanraden trok de jonge snaak al in 1872 naar het Conservatoire de Paris. Daar leerde hij, zoals dat toen gebruikelijk was, vooral het vakmanschap waarover elke muzikant moest beschikken. Het talent van de jonge pianist was opmerkelijk, en hij doorliep het curriculum dan ook vrij moeiteloos. Voor creativiteit of persoonlijke ontwikkeling was er maar weinig ruimte en een vrije geest als Debussy had dan ook meer en meer problemen met de academische striktheid van het conservatorium. Zijn aversie voor deze manier van werken voedde zijn artistieke praktijk misschien wel meer dan het onderwijs zelf.

De verbazingwekkende start van zijn carrière als pianist was wellicht te mooi om waar te zijn. Na enkele jaren bij Antoine François Marmontel ging Debussy als pianist steeds minder vooruit, en verminderde het aantal onderscheidingen en prijzen dat hij kreeg aan het conservatorium. Misschien had een andere leraar het tij kunnen keren, maar Debussy bleef gedurende zijn hele loopbaan trouw aan Marmontel. Hij was dan misschien niet de ideale pianoleraar voor Debussy maar hij wist hem wel te stimuleren als musicus. Critici en juryleden verklaarden het

tanende succes van Debussy door zijn gebrek aan werklust, zijn luiheid, en het feit dat hij al die tijd louter op talent geteerd had. In werkelijkheid had Debussy steeds meer moeite met wat van hem verwacht werd aan het conservatorium. Hij kon zich steeds minder vinden in het programma en de onderwijsvormen, de regels van de muziektheorie voelden voor hem als een te strak keurslijf. De enige 'Premier Prix' die hij behaalde, was die voor begeleidingspraktijk, een nieuw vak waarin zichtlezen, transpositie, maar vooral ook improvisatie aan bod komen. Een dergelijke eerste prijs kon hem echter niet helpen om concertpianist te worden, hooguit repetitor in een operahuis of bij een koor.

Volgens zijn leraars was Debussy een moeilijke leerling, die te vaak de waarom-vraag stelde. Hij nam geen genoegen met de bestaande muzikale regels en conventies, die er vooral op gericht waren om de leerlingen te laten componeren in de stijl van hun leraars. Wanneer hij zelf opdrachten moest maken, kwam hij altijd met de minst voor de hand liggende oplossingen naar voor. Hoewel dat op dat moment misschien leek op moeilijkdoenerij, was Debussy op weg om zijn eigen muzikale taal te vinden: die rijke harmonische taal die de muziekgeschiedenis van de 20ste eeuw mee zou gaan bepalen.

Een eigen muzikale taal

In 1902 schreef Debussy: "Het beste wat men de Franse muziek kan toewensen, is dat de studie van de harmonie zoals die vandaag beoefend wordt aan de conservatoria zou worden afgeschaft." Dit verwoordt precies waar het academische schoentje bij Debussy wrong, en waar hij zelf naar nieuwe mogelijkheden zocht. Debussy voelde niets voor het keurslijf van de tonaliteit en had het gevoel dat hij met de bestaande regels telkens opnieuw dezelfde muziek zou schrijven. Toen hij bovenstaande woorden schreef, was hij al een kleine twintig jaar actief als componist. In de zomer van 1880 werd Debussy, op voorspraak van Marmontel, ingehuurd als pianist door de steenrijke Nadezhda Von Meck. Zij was een groot muziekliefhebber en fan van de muziek van Tsjajkovski, die ze ook financieel ondersteunde. Als pianist was het de taak van Debussy om mee te spelen met de gezinsleden en pianoles te geven. Hij reisde mee met de familie en kon zo een groot deel van

de wereld ontdekken, van Moskou tot Italië, van Wenen tot Zuid-Frankrijk. Om in de gunst te komen van mevrouw Von Meck deed hij zich drie jaar ouder voor dan hij was, en beweerde hij dat hij een eerste prijs piano had behaald. Ook studeerde hij zagezegd compositie bij Jules Massenet, één van de belangrijkste componisten van het moment in Frankrijk. In realiteit volgde Debussy les bij de veel minder gekende Ernest Guiraud. Na de reizen met de familie Von Meck verdiende Debussy de kost als begeleider in de zangklassen van Victorine Moreau-Sainti, waar hij zijn eerste geliefde ontmoette, de reeds gehuwde Marie Vasnier. Voor haar componeerde hij verschillende mélodies. Het componeren nam een steeds centralere plaats in en gaf hem ook meer vertrouwen in zijn eigen kunnen. Op een bepaald moment liet hij visitekaartjes drukken met 'A. de Bussy', een variant op de schrijfwijze van zijn naam die volgens hem beter paste bij zijn statuut als componist. In 1884 werd Debussy laureaat bij de prestigieuze Prix de Rome, nadat hij het jaar voordien als tweede was geëindigd. Deze overwinning behaalde hij met de verplichte cantate 'L'enfant prodigue'. Dat uitgerekend Debussy deze prijs won, is op zijn minst merkwaardig, aangezien deze prijs een op en top academische erkenning was, uitgereikt door vaak behoudsgezinde juryleden. Zijn eerste reactie op de overwinning was verrassend koel: "Ik had plots een visioen van verveling, en van al de zorgen die met elke vorm van officiële erkenning gepaard gaan. Ik voelde me niet langer vrij". Winnaars van de Prix de Rome krijgen een beurs om aan de Villa Medici in Rome te verblijven, maar Debussy vertrok met lood in de schoenen uit Parijs. Hij kwam na twee jaar met plezier terug naar Parijs, waar hij zich steeds meer in de artistieke kringen begaf. Hij werd bevriend met Paul Dukas en Stéphane Mallarmé. Hij ontmoette Erik Satie, Ernest Chausson, en ontdekte het werk van Maurice Maeterlinck. Tijdens de wereldtentoonstelling in Parijs in 1889 (dé wereldtentoonstelling waarvoor de Eiffeltoren werd gebouwd) zag en hoorde hij voor het eerste de gamelanmuziek uit Indonesië en verruimde zijn blik op de wereld. In de jaren 1890 trok hij samen met de Gentse dichter Pierre Louÿs naar Gent om Maeterlincks toestemming te vragen voor een operaversie van 'Pelléas et Mélisande'. Na een eerste versie in 1895 zou het nog tot 1902 duren vooraleer het werk in goeie omstandigheden werd uitgevoerd én internationale aandacht naar zich toe trok.

'Pelléas et Mélisande' was een mijlpaal in het oeuvre van Claude Debussy. Doorheen zijn verdere carrière als componist omringde hij zich met schrijvers en kunstenaars, eerder dan met muzikanten of componisten. In die andere kunstvormen vond hij vaak ideeën en inspiratie voor zijn eigen muzikale creaties.

Claude Debussy, vernieuwer

Volgens avant-garde componist en dirigent Pierre Boulez was **'Prélude à l'après-midi d'un faune'** van Debussy (1894) het begin van de moderne muziek: "C'est avec la flûte du faune que commence une respiration nouvelle de l'art musical [...], on peut dire que la musique moderne commence avec L'après-midi d'un faune." Boulez maakt elders de belangrijke kanttekening dat de vernieuwing van Debussy er vooral in bestond dat hij met bestaande bouwstenen nieuwsoortige constructies maakte. Hij vernieuwt de muziek niet als een beeldenstormer, maar zoekt (en vindt) nieuwe mogelijkheden met klassieke elementen zoals drieklanken, eenvoudige ritmes en oude toonladders.

De meest opzienbarende vernieuwing in composities zoals **'Prélude à l'après-midi d'un faune'** is niet zozeer te zoeken in de melodie of de harmonie, hoewel Debussy ook daar zijn eigen stempel drukt. Muzikanten die deze partituren voor het eerst speelden voelden zich vooral gedesoriënteerd omdat Debussy een loopje nam met alle geldende regels van orkestratie. De stabiele cadans van de bassen is er niet; de geruststellende begeleiding van de strijkers ontbreekt wanneer de eenzame fluit het beeld van de panfluitspelende faun neerzet. Debussy schetst flarden en creëert sfeer. Het is vooral door composities zoals deze dat zijn muziek op één noemer werd gezet met de schilderkunst van iemand zoals Claude Monet, bekend van het doek **'Impression, soleil levant'** uit 1873.

Claude Debussy, klankschilder

"Kunnen we het eens zijn over grijs-violet voor de eerste? En de tweede lijkt me een soort oranje, maar dan met subtiele blauwe toetsen". Deze woorden werden niet uitgesproken door een kunsthistoricus bij een schilderij met

moeilijk te definiëren kleuren. Het was de beroemde componist en pedagoog Olivier Messiaen die tijdens zijn analyseseminarie over de muziek van Debussy een demonstratie gaf van zijn eigen synesthetische gave, de gave om kleuren te kunnen horen. Het is niet zo dat Debussy zelf in kleuren componeerde, maar de rijkdom aan klankschakeringen in zijn werk laat zich wel het makkelijkst vergelijken met de beeldende kunst. Laat ons nog even terugkeren naar het werk van Claude Monet. Tussen 1890 en 1894 maakte hij verschillende schilderijen van de kathedraal van Rouen, telkens vanuit hetzelfde gezichtspunt maar met compleet andere kleuren. Het moment van de dag, het weer, de lichtinval tijdens een bepaald seizoen, ... allemaal factoren die het beeld van diezelfde kathedraal keer op keer veranderden. Net zoals Monet minutieus zijn verf moest mengen om de gewenste tinten te bekomen, zo mengt Debussy zijn klanken. In de orkestwerken creëert hij ongebruikelijke combinaties en wisselt hij snel af tussen verschillende orkestraties. Het resultaat is kleurrijke muziek met veel beweging. Het opmerkelijke bij Debussy is dat een groot deel van zijn oeuvre voor de piano gecomponeerd is, een instrument waarvan men zou kunnen denken dat het maar één basiskleur heeft. Nochtans tovert Debussy in zijn pianowerken - in het bijzonder in de **'Préludes'** - heel wat kleuren uit zijn pen. Hij doet dat onder andere door te spelen met registers (hoog en laag of combinaties), met dynamiek en klanksterkte, en met ongebruikelijke samenklanken: akkoorden die in de klassiek-romantische taal van zijn voorgangers niet voorkomen. Zo gebruikt hij pentatoniek (vijftoonsmuziek), heletonstoonladders, en niet-westerse toonsoorten. De kleurenpracht van Debussy's muziek zou in de 20ste eeuw één van de vertrekpunten zijn voor een modernere compositiestijl: het spectralisme. **Luc Brewaews** was de belangrijkste Vlaamse componist die aansluiting vond bij dat spectralisme, en het hoeft dan ook niet te verwonderen dat een echte orkestcomponist zoals Brewaews groot plezier haalde uit het orkestreren van enkele van Debussy's 'Préludes' voor piano. De kleuren die Debussy suggereert op de piano haalt Luc Brewaews op ingenieuze manier naar boven in verfrissende orkestraties.

Claude Debussy, exoticus

Hoe kwam Debussy op het idee om niet-westerse toonladers te gebruiken in zijn muziek en daarmee een nieuw soort muzikale kleur te creëren? Eén van de belangrijkste episodes in het artistiek leven van Debussy is ongetwijfeld het bezoek aan de Wereldtentoonstelling 1889 in Parijs, de bewuste expo waar ook de Eiffeltoren werd ingehuldigd. Een Wereldtentoonstelling had in die tijd nog echt de functie om de wereld - in het bijzonder de door Frankrijk gekoloniseerde wereld - tentoon te stellen voor de bevolking. Terwijl de grote hallen met industriële machines vooral indruk maakten op iemand als Maurice Ravel, werd Debussy aangetrokken tot de bijzondere muziek van de Indonesische muzikanten in het Javaanse paviljoen. Zij bespeelden de gamelan, een verzameling melodische percussie-instrumenten met een heel aparte klank én een totaal andere stemming dan de westerse instrumenten. Ook de ritmische structuren en de meerstemmigheid intrigeerden hem. Het was niet Debussy's bedoeling om de gamelanmuziek op zich te imiteren. Hij was vooral geïnteresseerd in de muzikaal-technische eigenheden van dit repertoire en wist deze te verbinden met zijn klassieke wortels. Deze aandacht voor de gamelan past binnen een ruimere interesse voor het exotische, iets wat trouwens gedurende de late romantiek bij vele componisten voorkomt. Bij Debussy zien we dit ook in werken zoals 'Ballade Slave' (Russische invloed), 'L'isle joyeuse', 'Tarantelle Styrienne' (met een knipoog naar Oostenrijk), 'Estampes' (met titels als 'Pagodes' en 'Soirées dans Grenade'), 'Pour L'Égyptienne' uit **'Six Épigrapes Antiques'** en nog veel meer. Even exotisch als de verre uithoeken van de vroeg twintigste-eeuwse wereld zijn mythologische figuren. Met name de god Pan en het bijhorende instrument van de (pan)fluit is een onderwerp dat bij Debussy nooit veraf is. Denken we naast de 'Prelude à l'après-midi d'un faune' bijvoorbeeld aan het eerste deel uit de 'Six Épigrapes Antiques' ('Pour invoquer Pan'), **'Syrinx'**, en **'La flûte de Pan'** uit de 'Chansons de Bilitis'. In deze liederen kiest Debussy voor teksten die zogezegd een vertaling zijn van originele Griekse gedichten. Auteur Pierre Louÿs blijkt de teksten zelf te hebben verzonnen, maar dat doet niets af aan hun exotische karakter.

Claude Debussy, poëet

De **liederen** van Debussy zijn niet het bekendste deel van zijn oeuvre, maar toch vinden we net in dit hoekje van zijn repertoire de meest directe verbinding tussen de wereld die hem inspireerde en de muzikale vruchten van die inspiratie. Debussy heeft een grote voorliefde voor de Franse dichters van zijn tijd, zoals Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Stéphane Mallarmé en Pierre Louÿs. Veel van de teksten die hij kiest, gaan over de liefde of over mythische figuren zoals de eerder vermelde faun of de god Pan. De omgang van Debussy met Franse poëzie is geraffineerd op twee vlakken. Eerst en vooral is er zijn feilloze taalgevoel waardoor de ritmes en melodieën volledig ten dienste staan van de tekst, die ten allen tijde verstaanbaar is. Op dat vlak is de Franse liedkunst wezenlijk verschillend van de Duitse, omdat beide talen een heel eigen ritmisch en melodisch verloop kennen. Ten tweede weet Debussy vaak op subtiele wijze inhoudelijke elementen uit de tekst te verklanken in de begeleiding. Soms zijn dat zwierige oriëntaalse fluitmelodieën als het over Pan gaat, soms lijken de klanken zich voort te bewegen op de deining van het water, en soms geeft de muziek zelfs uiting aan fysieke ervaringen.

Claude Debussy, natuurliefhebber

Een laatste constante in het werk van Debussy is de grote liefde (en het ontzag voor) de natuur. Hiermee sluit hij misschien nog het meest aan bij de romantische kunstenaar die hunkert naar het ongerepte in tijden van industrialisatie. Debussy klankschilderde het maanlicht in **'Clair de lune'** en creëerde wervelwinden in de prelude **'Ce qu'a vue le vent de l'ouest'**. Het water en de zee komen met de regelmaat van de klok terug: in **'Pelléas et Mélisande'**, in de quatre mains **'En bateau'** uit de **'Petite Suite'**, in de **'Trois mélodies de Paul Verlaine'** (**'La mer est plus belle...'**), maar de meest prachtige natuurschildering is ongetwijfeld **'La Mer'**. Voor dit werk vond Debussy tegelijk inspiratie in exotische oorden, meer bepaald in het beroemde Japanse schilderij met de golf van Hokusai. Misschien vormt zijn onbeantwoorde roeping als zeevaarder wel een verklaring voor het groot belang van water in

zijn werk, of misschien is het net die beweeglijke ongrijpbaarheid van de watermoleculen die Debussy inspireerde. Debussy zelf gaf de volgende verklaring:

“De muziek is een geheimzinnige wiskunde, waarvan de elementen deel uitmaken van het oneindige. Ze leeft in de beweging van het water, in het golvenspel veroorzaakt door de wind; niets is muzikaler dan een zonsondergang! Voor diegene die met het hart kan kijken, is dat de mooiste les in ontwikkeling, geschreven in het boek dat door musici te weinig wordt gelezen: het boek van de natuur.”

Claude Debussy, componist

Boven alles is Claude Debussy een componist. Iemand die muzikale elementen bij elkaar zet, die muziek com-poneert of samenstelt. Hierbij steunt hij wel degelijk op die klassieke opleiding die hij zo verfoeide tijdens zijn tijd aan het conservatorium. Met de vele nieuwe en vernieuwende bouwstenen die hij creëerde, ontwierp hij een muzikale architectuur die de tand des tijds weet te doorstaan. Zijn muziek blijft intrigeren, en hoewel de vergelijking met de impressionistische schilderkunst misschien wel het laatste was wat Debussy zou willen, is het wel zo dat zijn muziek altijd een beetje ongrijpbaar blijft, niet helemaal afgelijnd, net zoals de niet-bestaande lijnen in het werk van Claude Monet en andere impressionisten.

Claude Debussy (foto: Tully Potter Collection)

Salut printemps

tekst **Marquis Anatole de Ségur (1823-1902)**

Salut printemps, jeune saison
 Dieu rend aux plaines leur couronne
 La sève ardente qui bouillonne
 S'épanche et brise sa prison
 Bois et champs sont en floraison.

Un monde invisible bourdonne
 L'eau sur le caillou qui résonne
 Court et dit sa claire chanson

Salut printemps, jeune saison
 Dieu rend aux plaines leur couronne
 La sève ardent qui bouillonne
 S'épanche et brise sa prison

Le genêt dore la colline
 Sur le vert gazon l'aubépine
 Verse la neige de ses fleurs
 Tout est fraîcheur, Amour, lumière
 Et du sein fécond de la terre
 Montent des chants et des senteurs.

Salut printemps, jeune saison
 Dieu rend aux plaines leur couronne
 La sève ardente qui bouillonne
 S'épanche et brise sa prison
 Salut printemps!

Mandoline

(Verlaine) zie p. 39

Beau Soir

(Bourget) zie p. 33

Fantoches

(Verlaine) zie p. 34

Noël des enfants qui n' ont plus de maisons

tekst **Claude Debussy**

Nous n'avons plus de maisons!
 Les ennemis ont tout pris,
 Jusqu'à notre petit lit!
 Ils ont brûlé l'école et notre maître aussi.
 Ils ont brûlé l'église et monsieur Jésus-Christ!
 Et le vieux pauvre qui n'a pas pu s'en aller!

Nous n'avons plus de maisons!
 Les ennemis ont tout pris,
 Jusqu'à notre petit lit!
 Bien sûr! papa est à la guerre,
 Pauvre maman est morte
 Avant d'avoir vu tout ça.
 Qu'est-ce que l'on va faire?
 Noël! petit Noël! n'allez pas chez eux,
 N'allez plus jamais chez eux,
 Punissez-les!

Vengez les enfants de France!
 Les petits Belges, les petits Serbes,
 Et les petits Polonais aussi!
 Si nous en oublions, pardonnez-nous.
 Noël! Noël! surtout, pas de joujoux,
 Tâchez de nous redonner le pain quotidien.

Nous n'avons plus de maisons!
 Les ennemis ont tout pris,
 Jusqu'à notre petit lit!
 Ils ont brûlé l'école et notre maître aussi.
 Ils ont brûlé l'église et monsieur Jésus-Christ!
 Et le vieux pauvre qui n'a pas pu s'en aller!
 Noël! écoutez-nous, nous n'avons plus de petits sabots:
 Mais donnez la victoire aux enfants de France!

Romance

(Bourget) zie p. 26

Clair De lune

(Verlaine) zie p. 35

Nuit d'étoiles

(Banville) zie p. 23

16.30 uur

Sophie Karthäuser sopraan & **Stéphane Degout** bariton
Alain Planès piano

Nuits d'étoiles

tekst **Théodore Faullin de Banville (1823-1891)**

Nuit d'étoiles, sous tes voiles,
sous ta brise et tes parfums,
Triste lyre qui soupire,
je rêve aux amours défunts.

La sereine mélancolie vient éclore
au fond de mon coeur,
Et j'entends l'âme de ma mie
Tressaillir dans le bois rêveur.

Je revois à notre fontaine
tes regards bleus comme les cieux;
Cette rose, c'est ton haleine,
Et ces étoiles sont tes yeux.

Trois mélodies

teksten **Paul Verlaine (1844-1896)**

1. La mer est plus belle que les cathédrales

La mer est plus belle
Que les cathédrales,
Nourrice fidèle,
Berceuse de râles,
La mer qui prie
La Vierge Marie!

Elle a tous les dons
Terribles et doux.
J'entends ses pardons
Gronder ses courroux.
Cette immensité
N'a rien d'entêté.

O! si patiente,
Même quand méchante!
Un souffle ami hante
La vague, et nous chante:
"Vous sans espérance,
Mourez sans souffrance!"

Et puis sous les cieux
Qui s'y rient plus clairs,
Elle a des airs bleus.
Roses, gris et verts...
Plus belle que tous,
Meilleure que nous!

2. Le son du cor s'afflige vers les bois

Le son du cor s'afflige vers les bois,
D'une douleur on veut croire orpheline
Qui vient mourir au bas de la colline,
Parmi la bise errant en courts abois.

L'âme du loup pleure dans cette voix,
Qui monte avec le soleil, qui décline
D'une agonie on veut croire câline,
Et qui ravit et qui navre à la fois.

Pour faire mieux cette plainte assoupie,
La neige tombe à longs traits de charpie
A travers le couchant sanguinolent,

Et l'air a l'air d'être un soupir d'automne,
Tant il fait doux par ce soir monotone,
Où se dorlote un paysage lent.

3. L'échelonnement des haies

L'échelonnement des haies
Moutonne à l'infini, mer
Claire dans le brouillard clair,
Qui sent bon les jeunes baies.

Des arbres et des moulins
Sont légers sur le vert tendre,
Où vient s'ébattre et s'étendre
L'agilité des poulains.

Dans ce vague d'un Dimanche,
Voici se jouer aussi
De grandes brebis,
Aussi douces que leur laine blanche.

Tout à l'heure déferlait
L'onde roulée en volutes,
De cloches comme des flûtes
Dans le ciel comme du lait.

Deux romances

teksten **Paul Bourget (1852-1935)**

1. Romance

L'âme évaporée et souffrante,
L'âme douce, l'âme odorante
Des lys divins que j'ai cueillis
Dans le jardin de ta pensée,
Où donc les vents l'ont-ils chassée,
Cette âme adorable des lys?

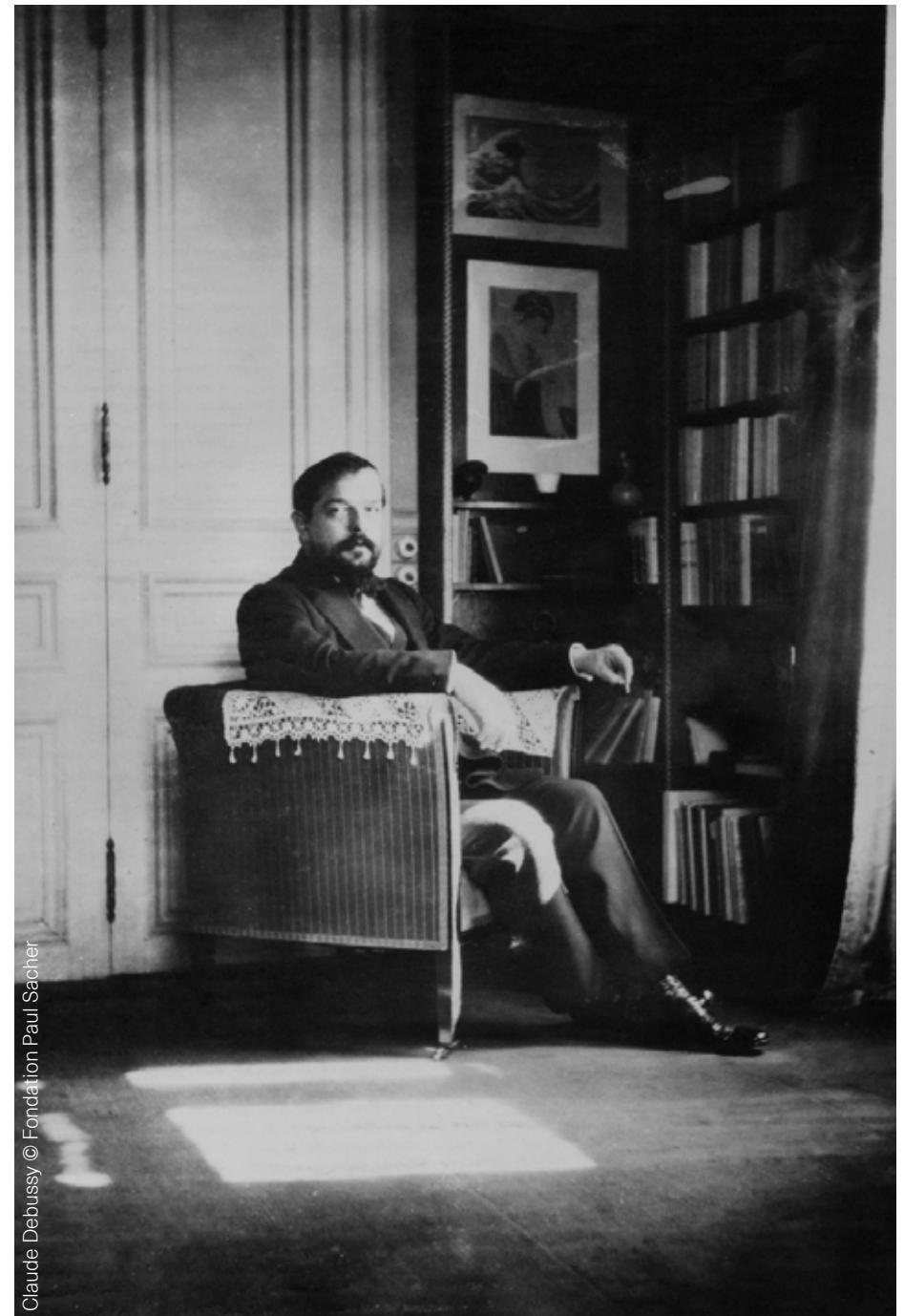
N'est-il plus un parfum qui reste
De la suavité céleste
Des jours où tu m'enveloppais
D'une vapeur surnaturelle,
Faites d'espoir, d'amour fidèle,
De béatitude et de paix?...

2. Les cloches

Les feuilles s'ouvriraient sur le bord des branches
Délégatement.
Les cloches tintaient, légères et franches,
Dans le ciel clément.

Rythmique et fervent comme une antienne,
Ce lointain appel
Me remémorait la blancheur chrétienne
Des fleurs de l'autel.

Ces cloches parlaient d'heureuses années,
Et, dans le grand bois,
Semblaient reverdir les feuilles fanées,
Des jours d'autrefois.

Claude Debussy © Fondation Paul Sacher

Chansons de Bilitis

teksten **Pierre Louÿs (1870-1925)**

1. La flûte de Pan

Pour le jour des Hyacinthies,
il m'a donné une syrinx faite
de roseaux bien taillés,
unis avec la blanche cire
qui est douce à mes lèvres comme le miel.

Il m'apprend à jouer, assise sur ses genoux;
mais je suis un peu tremblante.
il en joue après moi,
si doucement que je l'entends à peine.

Nous n'avons rien à nous dire,
tant nous sommes près l'un de l'autre;
mais nos chansons veulent se répondre,
et tour à tour nos bouches
s'unissent sur la flûte.

Il est tard,
voici le chant des grenouilles vertes
qui commence avec la nuit.
Ma mère ne croira jamais
que je suis restée si longtemps
à chercher ma ceinture perdue.

2. La chevelure

Il m'a dit: "Cette nuit, j'ai rêvé.
J'avais ta chevelure autour de mon cou.
J'avais tes cheveux comme un collier noir
autour de ma nuque et sur ma poitrine."

"Je les caressais, et c'étaient les miens;
et nous étions liés pour toujours ainsi,
par la même chevelure, la bouche sur la bouche,
ainsi que deux lauriers n'ont souvent qu'une racine."

"Et peu à peu, il m'a semblé,
tant nos membres étaient confondus,
que je devenais toi-même,

ou que tu entraies en moi comme mon songe."

Quand il eut achevé,
il mit doucement ses mains sur mes épaules,
et il me regarda d'un regard si tendre,
que je baissai les yeux avec un frisson.

3. Le tombeau des Naïades

Le long du bois couvert de givre, je marchais;
Mes cheveux devant ma bouche
Se fleurissaient de petits glaçons,
Et mes sandales étaient lourdes
De neige fangeuse et tassée.

Il me dit: "Que cherches-tu?"
Je suis la trace du satyre.
Ses petits pas fourchus alternent
Comme des trous dans un manteau blanc.
Il me dit: "Les satyres sont morts.

"Les satyres et les nymphes aussi.
Depuis trente ans, il n'a pas fait un hiver aussi terrible.
La trace que tu vois est celle d'un bouc.
Mais restons ici, où est leur tombeau."

Et avec le fer de sa houe il cassa la glace
De la source où jadis riaient les naïades.
Il prenait de grands morceaux froids,
Et les soulevant vers le ciel pâle,
Il regardait au travers.

Trois Poèmes de Stéphane Mallarmé

teksten Stéphane Mallarmé (1842-1898)

1. Soupir

Mon âme vers ton front où rêve, ô calme sœur,
Un automne jonché de taches de rousseur,
Et vers le ciel errant de ton œil angélique
Monte, comme dans un jardin mélancolique,
Fidèle, un blanc jet d'eau soupire vers l'Azur!
-- Vers l'azur attendri d'octobre pâle et pur
Qui mire aux grands bassins sa longueur infinie
Et laisse, sur l'eau morte où la fauve agonie
Des feuilles erre au vent et creuse un froid sillon,
Se trainer le soleil jaune d'un long rayon.

2. Placet futile

Princesse! à jalouser le destin d'une Hébé
Qui point sur cette tasse au baiser de vos lèvres;
J'use mes feux mais n'ai rang discret que d'abbé
Et ne figurerai même nu sur le Sèvres.

Comme je ne suis pas ton bichon emparbé
Ni la pastille ni du rouge, ni jeux mièvres
Et que sur moi je sens ton regard clos tombé
Blonde dont les coiffeurs divins sont des orfèvres!

Nommez-nous... toi de qui tant de ris framboisés
Se joignent en troupeau d'agneaux apprivoisés
Chez tous broutant les vœux et bêlant aux délires,

Nommez-nous... pour qu'Amour ailé d'un éventail
M'y peigne flûte aux doigts endormant ce bercail,
Princesse, nommez-nous berger de vos sourires.

3. Éventail

Ô rêveuse, pour que je plonge
Au pur délice sans chemin,
Sache, par un subtil mensonge,
Garder mon aile dans ta main.

Une fraîcheur de crépuscule
Te vient à chaque battement
Dont le coup prisonnier recule
L'horizon délicatement.

Vertige! voici que frissonne
L'espace comme un grand baiser
Qui, fou de naître pour personne,
Ne peut jaillir ni s'apaiser.

Sens-tu le paradis farouche
Ainsi qu'un rire enseveli
Se couler du coin de ta bouche
Au fond de l'unanime pli.

Le sceptre des rivages roses
Stagnants sur les soirs d'or, ce l'est
Ce vol blanc fermé que tu poses
Contre le feu d'un bracelet.

Romance

tekst **Paul Bourget**

Voici que le printemps, ce fils léger d'Avril,
Beau page en pourpoint vert brodé de roses blanches.
Paraît, leste, fringant, et les poings sur les hanches,
Comme un prince acclamé revient d'un long exil.

Les branches des buissons verdis rendent étroite
La route qu'il poursuit en dansant comme un fol;
Sur son épaule gauche il porte un rossignol,
Un merle s'est posé sur son épaule droite.

Et les fleurs qui dormaient sous les mousses des bois
Ouvrent leurs yeux où flotte une ombre vague et tendre,
Et sur leurs petits pieds se dressent, pour entendre
Les deux oiseaux siffler et chanter à la fois.

Car le merle siffle et le rossignol chante:
Le merle siffle ceux qui ne sont pas aimés,
Et pour les amoureux languissants et charmés,
Le rossignol prolonge une chanson touchante.

Beau soir

tekst **Paul Bourget**

Lorsque au soleil couchant les rivières sont roses,
Et qu'un tiède frisson court sur les champs de blé,
Un conseil d'être heureux semble sortir des choses
Et monter vers le cœur troublé;

Un conseil de goûter le charme d'être au monde,
Cependant qu'on est jeune et que le soir est beau,
Car nous nous en allons comme s'en va cette onde:
Elle à la mer, -- nous au tombeau!

Fêtes Galantes I

teksten Paul Verlaine

1. En sourdine

Calmes dans le demi-jour
Que les branches hautes font,
Pénétrons bien notre amour
De ce silence profond.

Fondons nos âmes, nos cœurs
Et nos sens extasiés,
Parmi les vagues langueurs
Des pins et des arbousiers.

Ferme tes yeux à demi,
Croise tes bras sur ton sein,
Et de ton cœur endormi
Chasse à jamais tout dessein.

Laissons-nous persuader
Au souffle berceur et doux
Qui vient, à tes pieds, rider
Les ondes des gazons roux.

Et quand, solennel, le soir
Des chênes noirs tombera
Voix de notre désespoir,
Le rossignol chantera.

2. Fantoques

Scaramouche et Pulcinella,
Qu'un mauvais dessein rassembla,
Gesticulent noirs sous la lune,

Cependant l'excellent docteur Bolonais
Cueille avec lenteur des simples
Parmi l'herbe brune.

Lors sa fille, piquant minois,
Sous la charmille, en tapinois,
Se glisse demi-nue,

En quête de son beau pirate espagnol,
Dont un amoureux rossignol
Clame la détresse à tue-tête.

3. Clair de lune

Votre âme est un paysage choisi
Que vont charmant masques et bergamasques,
Jouant du luth et dansant, et quasi
Tristes sous leurs déguisements fantasques!

Tout en chantant sur le mode mineur
L'amour vainqueur et la vie opportune.
Ils n'ont pas l'air de croire à leur bonheur,
Et leur chanson se mêle au clair de lune,

Au calme clair de lune triste et beau,
Qui fait rêver, les oiseaux dans les arbres,
Et sangloter d'extase les jets d'eau,
Les grands jets d'eau sveltes parmi les marbres.

Fêtes Galantes II

teksten Paul Verlaine

1. Les ingénus

Les hauts talons luttaient avec les longues jupes,
En sorte que, selon le terrain et le vent,
Parfois luisaient des bas de jambes, trop souvent
Interceptés! -- Et nous aimions ce jeu de dupes.

Parfois aussi le dard d'un insecte jaloux
Inquiétait le col des belles sous les branches,
Et c'étaient des éclairs soudains des nuques blanches,
Et ce regal comblait nos jeunes yeux de fous.

Le soir tombait, un soir equivoque d'automne:
Les belles se pendant rêveuses à nos bras,
Dirent alors des mots si spéciaux, tout bas,
Que notre âme, depuis ce temps, tremble et s'étonne.

2. Le faune

Un vieux faune de terre cuite
Rit au centre des boulingrins,
Présageant sans doute une suite
Mauvaise à ces instants sereins

Qui m'ont conduit et t'ont conduite,
-- Mélancoliques pèlerins, --
Jusqu'à cette heure dont la fuite
Tournoie au son des tambourins.

3. Colloque sentimental

Dans le vieux parc solitaire et glacé
Deux formes ont tout à l'heure passé.

Leurs yeux sont morts et leur lèvres sont molles,
Et l'on entend à peine leurs paroles.

Dans le vieux parc solitaire et glacé
Deux spectres ont évoqué le passé.

-- Te souvient-il de notre extase ancienne?
-- Pourquoi voulez-vous donc qu'il m'en souviennne?

-- Ton cœur bat-il toujours à mon seul nom?
Toujours vois-tu mon âme en rêve? -- Non.

-- Ah! Les beaux jours de bonheur indicible
Où nous joignons nos bouches! -- C'est possible.

-- Qu'il était bleu, le ciel, et grand l'espoir!
-- L'espoir a fui, vaincu, vers le ciel noir.

Tels ils marchaient dans les avoines folles,
Et la nuit seule entendit leurs paroles.

Le promenoir des deux amants

teksten Tristan L'Hermite François (1601-1655)

1. Auprès de cette grotte sombre

Auprès de cette grotte sombre
Où l'on respire air si doux,
L'onde lutte avec les cailloux
Et la lumière avecque l'ombre.

Ces flots, lassés de l'exercise
Qu'ils ont fait dessus de gravier,
Se reposent dans ce ravier
Où mourut autrefois Narcisse...

L'ombre de cette fleur vermeille
Et celle de ces joncs pendants
Paraissent estre là-dedans
Les songes de l'eau qui sommeille.

2. Crois mon conseil, chère Climène

Crois mon conseil, chère Climène;
Pour laisser arriver le soir,
Je te prie, allons-nous asseoir
Sur le bord de cette fontaine.

N'ouïs-tu pas soupirer Zéphire,
De merveille et d'amour atteint,
Voyant des roses sur ton teint,
Qui ne sont pas de son empire?

Sa bouche d'odeur toute pleine
A soufflé sur notre chemin,
Mêlant un esprit de jasmin
À l'ambre de ta douce haleine.

3. Je tremble en voyant ton visage

Je tremble en voyant ton visage
Flotter avecque mes désirs,
Tant j'ai de peur que mes soupirs
Ne lui fassent faire naufrage.

De crainte de cette aventure
Ne commets pas si librement
À cet infidèle élément
Tous les trésors de la Nature.

Veux-tu, par un doux privilège,
Me mettre au-dessus des humains?
Fais-moi boire au creux de tes mains,
Si l'eau n'en dissout point la neige.

Fleur des blés

tekst **André Giron**

Le long des blés que la brise
Fait onduler puis défrise
En un désordre coquet,
J'ai trouvé de bonne prise
De t'y cueillir un bouquet.

Mets-le vite à ton corsage, -
Il est fait à ton image
En même temps que pour toi...
Ton petit doigt, je le gage,
T'a déjà soufflé pourquoi:

Ces épis dorés, c'est l'onde
De ta chevelure blonde
Toute d'or et de soleil;
Ce coquelicot qui fronde,
C'est ta bouche au sang vermeil.

Et ces bluets, beau mystère!
Points d'azur que rien n'altère,
Ces bluets ce sont tes yeux,
Si bleus qu'on dirait, sur terre,
Deux éclats tombés des cieux.

Mandoline

tekst **Paul Verlaine**

Les donneurs de sérénades
Et les belles écouteuses
Échangent des propos fades
Sous les ramures chanteuses.

C'est Tircis et c'est Aminte,
Et c'est l'éternel Clitandre,
Et c'est Damis qui pour mainte
Cruelle fait maint vers tendre.

Leurs courtes vestes de soie,
Leurs longues robes à queues,
Leur élégance, leur joie
Et leurs molles ombres bleues,

Tourbillonnent dans l'extase
D'une lune rose et grise,
Et la mandoline jase
Parmi les frissons de brise.

Antwerp Symphony Orchestra

(11.30 uur)

muzikale leiding

Adrien Perruchon

concertmeester

Helena Wood

1ste viool

Eric Baeten

Peter Manouilov

Mimi Jung

Yuko Kimura

Sihong Liang

Christophe Pochet

Natalia Tessak

Guido van Dooren

La le Lee

Lev Adamov

Anna Buevich

Philip Dingenen

Isabelle Dunlop

Zhazira Ukeyeva

Ciska Vandelanotte

2de viool

Miki Tsunoda

Nana Hiraide

Frederic Van Hille

Xu Han

Liesbeth Kindt

Ilse Pasmans

Lydia Seymourtier

Marjolijn Van der Jeught

Maartje Van Eggelen

Luce Caron

Rui Edgar Maia Gomes

Floris Uytterhoeven

Hanneke Verbueken

Herlinde Verjans

altviool

Sander Geerts

Barbara Giepner

Rajmund Glowczynski

Wieslaw Chorosinski

Dino Dragovic

Krzysztof Kubala

Bart Vanistendael

Di Wu

Hélène Koerver

Lisbeth Lannie

Kumiko Okutomi

cello

Raphael Bell

Olivier Robe

Dieter Schützthoff

Birgit Barrea

Claire Bleumer

Diego Liberati

Maria Mudrova

Mathieu Jocqué

Ida van Wees

Lieselot Watté

contrabas

Ioan Baranga

Jaroslav Mroz

Tadeusz Bohuszewicz

Julita Fasseva

Jeremiusz Trzaska

Helena Custers

Katrien Dupont

Jose Andres Reyes Alonso

fluit

Aldo Baerten

Charlène Deschamps

Peter Verhoyen

hobo

Eric Speller

Esther Gruyaert

Stéphane Suchanek

klarinet

Nele Delafonteyne

Mutsumi Watanabe

Benoît Viratelle

fagot

Oliver Engels

Bruno Verrept

Tobias Knobloch

hoorn

Michaela Buzkova

Koen Cools

Zachary Cramer

Quinten De Gelaen

Jean-Baptiste Humbert

trompet

Alain De Rudder

Steven Verhaert

trombone

Daniel Quiles Cascant

Pablo Guinart Juan

tuba

Bernd van Echelpoel

pauken

Randall Max

percussie

Marc Aixà Siurana

Mieke Buekers

harp

Samia Bousbaïne

celesta

Yutaka Oya

Antwerp Symphony Orchestra
(20.30 uur)

muzikale leiding
Adrien Perruchon

concertmeester
Helena Wood

1ste viool
Eric Baeten
Peter Manouilov
Nana Hiraide
Mimi Jung
Yuko Kimura
Sihong Liang
Christophe Pochet
Natalia Tessak
Guido van Dooren
La le Lee
Lev Adamov
Anna Buevich
Philip Dingenen
Isabelle Dunlop
Zhazira Ukeyeva
Ciska Vandelanotte

2de viool
Miki Tsunoda
Frederic Van Hille
Xu Han
Liesbeth Kindt
Ilse Pasmans
Lydia Seymourtier
Marjolijn Van der Jeught
Maartje Van Eggelen
Luce Caron
Rui Edgar Maia Gomes
Floris Uytterhoeven
Hanneke Verbueken
Herlinde Verjans

altviool
Sander Geerts
Barbara Giepner
Rajmund Glowczynski
Wieslaw Chorosinski
Dino Dragovic
Krzysztof Kubala
Bart Vanistendael
Di Wu
Hélène Koerver
Lisbeth Lannie
Kumiko Okutomi

cello
Raphael Bell
Olivier Robe
Dieter Schützhoff
Birgit Barrea
Claire Bleumer
Diego Liberati
Maria Mudrova
Mathieu Jocqué
Ida van Wees
Lieselot Watté

contrabas
Ioan Baranga
Jaroslav Mroz
Tadeusz Bohuszewicz
Julita Fasseva
Jeremiusz Trzaska
Helena Custers
Katrien Dupont
Jose Andres Reyes Alonso

fluit
Aldo Baerten
Charlène Deschamps
Peter Verhoyen

hobo
Eric Speller
Esther Gruyaert
Stéphane Suchanek

klarinet
Nele Delafonteyne
Mutsumi Watanabe
Benoît Viratelle

fagot
Oliver Engels
Graziano Moretto
Bruno Verrept
Tobias Knobloch

hoorn
Michaela Buzkova
Koen Cools
Zachary Cramer
Quinten De Gelaen
Jean-Baptiste Humbert

trompet
Alain De Rudder
Luc Van Gorp
Steven Verhaert
Steven Bossuyt
Bart Coppé

trombone
Daniel Quiles Cascant
Roel Avonds
Pablo Guinart Juan

tuba
Bernd van Echelpoel

pauken
Randall Max

percussie
Marc Aixà Siurana
Mieke Buekers
Alberto Rodriguez Rodriguez

harp
Samia Bousbaïne
Roberta Brambilla

Kamerkoor Koninklijk Conservatorium
Antwerpen van de AP Hogeschool

muzikale leiding
Jan Schweiger

pianobegeleiding
Lydia Michel

voorbereiding kamerkoor
Luc Anthonis

zang
Marjolein Appermont
Rosalie Ardts
Hildur Asmundardottir
Nina Basdra
Babette Craens
Thalia De Clercq
Kristien Doumen
Tijana Duknic
Laura Gekiere
Jasmien Gys
Rani Janssens
Anna Jónsdóttir
Laure Kips
Anna Mathioudaki
An-Sofie Moons
Boje Moons
Hannah Moss
Lenneke Nijst
Yune Paepe
Maris Pajuste
Sofia Pouloupoulou
Roos Rol
Anaïs Simon
Fleur Strijbos (solo)
Konstantina Thanopoulou
Herlinde Van de Straete
Inneke Van de Velde
Phaedra van den Braak
Isis Van Ginneken
Klara Vermeer

**Studenten Koninklijk Conservatorium
Antwerpen van de AP Hogeschool**

Petite Suite

**Maya Dhondt &
Noreen Broeckhove** piano

Première rhapsodie

Yongjin Shin klarinet
Annemie Wuyts piano

En blanc et noir

**Stefan Weiler &
Lydia Michel** piano

Sonate in D voor cello en piano

Mikko Lee Pablo cello
Markiyan Popil piano

Oxalys

viool

**Shirly Laub
Frédéric d'Ursel**

altviool

Elisabeth Smalt

cello

Martijn Vink

contrabas

Koenraad Hofman

fluit

**Toon Fret
Lieve Goossens**

hobo

Piet Van Bockstal

klarinet

Nathalie Lefèvre

fagot

Pieter Nuytten

hoorn

Anthony Devriendt

harp

Annie Lavoisier

harmonium

Dirk Luijmes

percussie

Titus Franken

Antwerp Symphony Orchestra

Het Antwerp Symphony Orchestra is het symfonisch orkest van Vlaanderen, met de nieuwe Koningin Elisabethzaal in Antwerpen als thuisbasis. Onder leiding van chef-dirigent Elim Chan (vanaf seizoen 2019-2020) en vaste gastdirigent Philippe Herreweghe wil het orkest een zo groot mogelijk publiek ontroeren en inspireren met concertbelevingen van het hoogste niveau. Dankzij eigen concertreeksen in Concertgebouw (Brugge), Muziekcentrum De Bijloke (Gent), Bozar (Brussel) en CCHA (Hasselt) bekleedt het orkest een unieke positie in Vlaanderen. In het buitenland wordt het Antwerp Symphony Orchestra uitgenodigd door de belangrijkste huizen en internationale concertreizen door Europa en Azië vormen een constante in de kalender. Naast zijn reguliere concerten creëerde het Antwerp Symphony Orchestra een uitgebreid aanbod aan educatieve en sociale projecten, waarmee het orkest kinderen, jongeren en mensen met verschillende achtergronden doorheen de symfonische klankenwereld gidst. Het Antwerp Symphony Orchestra maakt opnames voor gerenommeerde klassieke labels als Phi, Alpha, Pentatone en BIS Records.

www.antwerpsymphonyorchestra.be

Jean-Efflam Bavouzet

Jean-Efflam Bavouzet speelde onder leiding van dirigenten als Pierre Boulez, Andrew Davis, Vladimir Jurowski, Vasili Petrenko, Daniele Gatti, Valery Gergiev, Kiril Karabits, Neeme Järvi, Andris Nelsons, Iván Fischer, Ingo Metzmacher, Kent Nagano, Marc Albrecht en Susanna Mälkki. Bavouzet gaf recitals in het Concertgebouw Amsterdam, de Sociedad Filarmónica in Bilbao, Casa da Música in Porto, het Conservatorium van Moskou, op de Schwetzingen Festspiele, in het

Southbank Centre en de Wigmore Hall in Londen, op het Cheltenham Festival, La Roque d'Anthéron en in Cité de la Musique in Parijs en in de Concertzaal van de Verboden Stad in Beijing, waar hij de Classical Elites Beijing Instrumental Recital of the Year Award mocht ontvangen voor zijn integrale opname van de sonates van Beethoven. Hoogtepunten dit seizoen zijn concerten in het Lincoln Center in New York met de London Philharmonic olv. Edward Gardner, Orchestre National de Lyon, Helsinki Philharmonic Orchestra, Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo en Swedish Chamber Orchestra. Na zijn Debussy recitals in Barbican's Milton Court en op het 2018 Perth International Arts Festival, brengt hij dit programma ook in het Muziekgebouw in Amsterdam. Komende zomer zal hij terugkeren naar het Verbier Festival. Bavouzet heeft een exclusief contract met het label Chandos. Voor zijn opname van concerten van Debussy en Ravel met het BBC Symphony Orchestra olv. Yan Pascal Tortelier en voor het vierde deel van zijn integrale pianowerken van Debussy won hij een Gramophone Award. Zijn opnamen van Debussy en Ravel werden tevens bekroond met een Diapason d'Or en het eerste deel van zijn opname van de Sonates van Haydn met een Choc de l'année. Bavouzet's opnamen van Griegs Pianoconcerto met Bergen Philharmonic olv. Edward Gardner werd genomineerd voor de 2018 Gramophone Awards. Met de Manchester Camerata olv. Gábor Takács-Nagy nam hij verschillende pianoconcerten van Haydn en van Mozart op.

www.bavouzet.com

Stéphane Degout

Na zijn studies aan het Conservatoire National Supérieur de Musique de Lyon en aan het Atelier Lyrique de l'Opéra de

Lyon, werd Stéphane Degout snel internationaal opgemerkt bij zijn debuut als Papageno op het Festival d'Aix-en-Provence. Sindsdien was hij te gast in de Opéra de Paris, Théâtre des Champs-Élysées, Opéra Comique, Berliner Staatsoper, de Munt, Theater an der Wien, Royal Opera House, Lyric Opera Chicago, Metropolitan Opera, Teatro alla Scala, Bayerische Staatsoper. Hij was tevens te horen op de grote festivals van Salzburg, Glyndebourne, Aix-en-Provence, Edinburgh, in Tokio en Los Angeles. Enkele grote rollen die Degout vertolkte, zijn Oreste (Iphigénie en Tauride), Wolfram (Tannhäuser), Raimbaud (Comte Ory), Thésée (Hippolyte & Aricie), Dandini (Cenerentola), Mercutio (Roméo & Juliette), Guglielmo (Cosi fan tutte), Chorèbe (Les Troyens), Il Comte Almaviva (Le nozze di Figaro), de titelrollen in Thomas' 'Hamlet', Monteverdi's 'Orfeo', Conti's 'Don Chisciotte' en Ulisse in 'Il ritorno d'Ulisse in Patria'. Een van Degouts belangrijkste rollen is Debussy's Pelléas. Als concertzanger was Degout onder meer te horen met het Chicago Symphony Orchestra olv. Riccardo Muti en het Los Angeles Philharmonic olv. Esa-Pekka Salonen, en in de Munt zong hij Mahlers 'Kindertotenlied' en Fauré's 'Requiem' olv. Alain Altinoglu. Hij zong onder de baton van oa. René Jacobs, Marc Minkowski, John Nelson, Raphaël Pichon en Charles Dutoit. Hoogtepunten van dit seizoen zijn de 'Kindertotenlied' aan het Théâtre des Champs-Élysées met het Orchestre National de France, een Europese recitaltournee met pianist Simon Lepper, de rol van Rodrigue in de Franse versie van Verdi's 'Don Carlos' aan de Opéra de Lyon en aan de Royal Opera House creëert hij de rol van Lessons in 'Love and Violence', een opera van George Benjamin en Martin Crimp. Degout is te

horen in cd- en dvd-opnamen van 'Werther', 'Cosi fan tutte', 'Pelléas et Mélisande', 'Le Comte Ory', 'Hippolyte & Aricie' en 'Les Boréades'. Hij nam tevens Brahms' 'Deutsches Requiem', Fauré's 'Requiem' en 'La Bohème' op voor Deutsche Grammophon. Zijn solo-cd 'Mélodies' voor het label Naïve bevat Franse liederen. Zijn recentste cd's 'Histoires Naturelles' en 'Enfers', werden lovend ontvangen door de internationale muziekmakers. In 2012 werd Degout benoemd tot 'Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres'.

Sophie Karthäuser

Sopraan Sophie Karthäuser voltooide haar studies bij Noelle Barker in de Guildhall School of Music and Drama. Wereldwijd gekend als een van de verfijndste Mozart-interpreten, kreeg Sophie Karthäuser veel lof toen ze voor de eerste keer Pamina uit Mozarts 'Zauberflöte' vertolkte, onder leiding van René Jacobs in De Munt, alsook voor haar debuut als Susanna onder leiding van William Christie in de Opéra de Lyon. Daarnaast verscheen ze in verschillende Mozartrollen, zoals Tamiri in het Théâtre de Champs-Élysées, Serpette in Konzerthaus Berlin, Despina en Zerlina in De Munt en Ilia op het Aix-en-Provence Festival alsook in het Théâtre des Champs-Élysées samen met Jérémie Rhorer en in het Theater an der Wien, opnieuw onder leiding van René Jacobs. Sinds ze de publieksprijs won op de Wigmore Hall Song Competition, wordt Karthäuser veel gevraagd voor liedrecitals onder begeleiding van pianisten Graham Johnson, Eugene Asti, David Lively en Cédric Tiberghien. Daarnaast is ze een veelgevraagde concertsoliste. Ze zong onder meer met The Academy of Ancient Music, Collegium Vocale Gent, Les Arts Florissants, La Petite Bande, Akademie für

Alte Musik Berlin, Freiburger Barockorchester en het Gewandhaus Leipzig olv. dirigenten als Riccardo Chailly, Nikolaus Harnoncourt, Thomas Hengelbrock, Philippe Herreweghe, René Jacobs, Louis Langrée, Marc Minkowski, Kent Nagano, Kuzushi Ono, Jérémie Rohrer, Christophe Rousset en Christian Zacharias. Dit seizoen was ze in de Munt te horen als Pamina in Mozarts 'Zauberflöte' olv. Antonello Manacorda. Verdere hoogtepunten dit seizoen zijn concerten met Bach Consort Wien olv. Ruben Dubrovsky in Brucknerhaus Linz, met Swedish Radio Symphony Orchestra olv. Daniel Harding in Stockholm, met het Ensemble Correspondances in Parijs, Londen en Gdansk, met Concentus Musicus olv. Stefan Gottfried in het Musikverein in Wenen, en een tournee met B'Rock Orchestra olv. René Jacobs. Sophie Karthäuser is te horen op talrijke cd-opnamen. Haar cd met de Lalandes 'Leçons de Ténèbres' (Harmonia Mundi) met Ensemble Correspondances en Sébastien Daucé uit 2015 werd bekroond met een Diapason d'Or. Haar meest recente cd 'Kennst du das Land', met pianist Eugene Asti, verschenen bij Harmonia Mundi in 2016, bevat liederen van Hugo Wolf en werd door de internationale pers warm onthaald.

Koninklijk Conservatorium Antwerpen van de AP Hogeschool

Het Koninklijk Conservatorium Antwerpen leidt bevlogen talenten op tot unieke artistieke persoonlijkheden. Jaarlijks schrijven meer dan 600 studenten zich in voor een bachelor- of masteropleiding Dans, Drama, Muziek, een specifieke leraren-opleiding of een postgraduaat-opleiding Muziek. De combinatie van al deze opleidingen op één plek is uniek. Studenten kunnen naast een grondige

verdieping in hun eigen discipline een artistieke interdisciplinaire dialoog aangaan en proeven van diverse en vernieuwende artistieke vormen. De inbedding van de opleidingen en van de actieve overkoepelende onderzoeksceel in de Internationale Kunstcampus deSingel biedt uitzonderlijke mogelijkheden voor elke student. De campus is een inspirerende ontmoetingsplaats, een vrijplaats voor kunstenaars, studenten en een divers kunstminnend publiek, een internationale omgeving waar ook aandacht is voor permanente kunsteducatie. Studenten kunnen terecht in de multimediale leeszaal en in de rijke (erfgoed)bibliotheek van het conservatorium. Leren, maken en tonen komen voortdurend samen. Dat de Kunstcampus een aantrekkelijke plek is voor studenten van over de hele wereld is overduidelijk, een kwart van de studenten komt uit het buitenland. De professionele en internationale biotoop op de campus stimuleert studenten om zich actief te profileren en zich optimaal voor te bereiden op een artistieke carrière.

www.ap.be/departement/koninklijk-conservatorium-antwerpen

Oxalys

Oggericht in de schoot van het Brussels conservatorium in 1993, groeit Oxalys uit tot een kamermuziekensemble met een uniek profiel en een sterke internationale reputatie. Zijn oorspronkelijke bezetting van strijkkwintet, fluit, klarinet en harp waaiert vaak uit tot een groter ensemble dat zo een breed repertoire en verrassende projecten weet te realiseren. Oxalys vindt zijn basisrepertoire in de Belle Époque (1870-1930) en kijkt vanuit dat cruciale tijdsgewricht zowel terug als vooruit. Van Haydn of Mozart tot creaties van hedendaagse muziek: het ensemble draagt de culturele geschiedenis van

Europa uit. Oxalys heeft eveneens een hart voor vocale kamermuziek uit het fin de siècle. Voor de uitvoering van dit oeuvre omringt het zich met excellente solisten zoals onder andere Claire Lefilliâtre, Laure Delcampe, Christianne Stotijn, Dietrich Henschel, Nikolay Borchev en Christoph Prégardien. Met zijn uitstekende repertoire en verfijnde uitvoeringen geniet Oxalys steeds een warm welkom op nationale en internationale podia. In eigen land kent radiozender Klara het ensemble de 'Klara Muziekprijs 2016 voor beste Solist of Ensemble' toe. Oxalys' rijke en vaak bejubelde discografie met zowel het geijkte als onontgonnen repertoire getuigt eveneens van de veelzijdigheid van het ensemble. Met zijn opnames brengt Oxalys oeuvre van onder meer Gustav Mahler, Claude Debussy, Richard Strauss, Wolfgang Amadeus Mozart, Max Reger en Joseph Jongen voor het voetlicht. Oxalys kijkt graag over hokjes en muren heen en verleent geregeld zijn medewerking aan theaterproducties. Het ensemble heeft ook pedagogische en educatieve projecten op de agenda staan. Oxalys is in partnership met het Koninklijk Muziekconservatorium van Brussel en wordt gesteund door de Vlaamse Gemeenschap.

www.oxalys.be

Adrien Perruchon

Na zijn succesvolle passage als dirigent voor het Orchestre Philharmonique de Radio France, het orkest waarin hij als paukenist actief was, werd hij uitgenodigd door de beste orkesten zoals het Mozarteum Salzburg, de Wiener Symphoniker, de Los Angeles Philharmonic, de Tokyo Philharmonic en de NDR Radiophilharmonie Hannover. In het seizoen 2018-2019 maakt hij zijn debuut bij het Antwerp Symphony

Orchestra. Samen met deze ensembles begeleidt hij solisten van wereldformaat waaronder Hilary Hahn, Pierre-Laurent Aimard, Gautier Capuçon, Jean-Efflam Bavouzet en Jean-Yves Thibaudet. De jonge Fransman kon tijdens zijn studies rekenen op de begeleiding van Daniel Barenboim en Claudio Abbado. Hij speelt piano, fagot en percussie.

Alain Planès

Alain Planès (*1948, Lyon) ontdekte op zijn vijfde de piano en gaf drie jaar later al zijn eerste concert met orkest. Na zijn studies aan het Conservatorium van Parijs trok hij naar de Verenigde Staten, waar hij les nam bij Pressler, Sebök, Primrose en Starker. Hij ontmoette er François Michel, een vriend van Stravinsky, met wie hij hij het hele klassieke, romantische en twintigste-eeuwse repertoire voor twee piano's speelde. Terug in Frankrijk schakelde Pierre Boulez hem in in het Ensemble Intercontemporain, waar hij bleef tot 1981. Door intense samenwerkingen met componisten als Boulez, Stockhausen, Ligeti, en Berio kreeg Planès de reputatie een 'alleskunner' te zijn. Planès is zowel als solist als in kamermuziek actief. Hij is regelmatig te gast op festivals als La Roque d'Anthéron, in Montreux, op het Festival d'Art lyrique in Aix-en-Provence en op het Marlboro Festival (VS). Voor het label Harmonia Mundi maakte Planès veelgelauwerde opnamen van Chopins Préludes, Debussy en Haydn.

Jan Schweiger

De Oostenrijkse dirigent Jan Schweiger leidt het Koor van Opera Vlaanderen sinds januari 2014. Hij studeerde zang, koor- en orkestdirectie aan het Mozarteum Salzburg. In 2003 werd hij lid van het Arnold Schönberg Chor, waar hij samenwerkte met dirigenten zoals Claudio

Abbado, Nikolaus Harnoncourt, Ádám Fischer en Sir Simon Rattle. Ondertussen volgde hij masterclasses bij Neil Thomson en Peter Gülke. Vanaf 2007 werd Schweiger koorleider van het Operakoor in Heidelberg. Vandaag beheerst hij een veelzijdig koorrepertoire, als zanger en dirigent. Bij Opera Vlaanderen gidste hij het koor al door talrijke producties, waaronder 'Lady Macbeth van Mtsensk', 'Elektra', 'Akhnaten', 'Tannhäuser', 'Armida', 'La Bohème', 'Idomeneo' en 'Otello' (in de versies van Verdi en Rossini). Hij nam tevens de muzikale leiding op zich van 'Così fan tutte', 'Die Zauberflöte' en Fauré's 'Requiem' in een bewerking van Wim Henderickx. Recent leidde Schweiger het Koor in succesvolle producties van 'Das Wunder der Heliane', 'Le Duc d'Albe', 'Falstaff', 'Parsifal', 'La Clemenza di Tito', 'De Speler' en 'Lohengrin'.

Debussy in de Avenue du Bois

www.desingel.be
T +32 (0)3 248 28 28
Desguinlei 25
B-2018 Antwerpen

Antwerp Symphony Orchestra werkt samen met

deSingel is een kunstinstelling van de Vlaamse Overheid

Vlaamse
overheid

mediasponsors

Knack

